

Zdaj prične delo nabornih komisij.

ZELO VAŽNA NAVODILA ZA REGISTRIRANJE.

Kdor je spreminil bivališče, naj obvesti lokalni odbor.

Washington, D. C. — Zrebanje je končano in z delom zdaj prične naborna komisija. Poklicane bodo dvakrat toliko registriraneve k naboru, kot mora distrikt dati rekrutov. V Splošnem sodijo, da z nabori prične takoj in da bo vsakdo, ki bo potrjen k vojakom, imel par tednov časa, da uredi svoje privatne zadeve, preden odide v vojašnico.

Registriranci, ki so med onimi, katerih številke so bile dvignene med prvimi, in ki žele biti oproščeni vojaške službe, naj pazno preučijo določbe za oprostitev od vojaške službe in na podlagi teh lahko vprašajo, da so vojaške službe prosti. Taka vprašanja morajo biti vložena v sedmih dneh. Zato je važno za vsakega, ki je spreminil svoje bivališče, da obvesti o spremembi bivališča lokalni registrovalni odbor.

Registrirance, ki je dobil obvestilo, da mora k naboru, se ima prijaviti istega dne, ki je določen v pozivnici. Če tega ne stori, je krši ravnokotno vojaško obvezni zakon, kakor če se ni registriral dne 5. junija.

Registrirance, ki zahtevajo oprostitev od vojaške službe, kjer je njih delo potrebno v industriji ali v poljedelstvu, ni treba zahtevati oprostitev od vojaške službe pri lokalnem odboru. Čakati morajo, da so obveščeni, da je bila njih zahteva predložena distriktalni naborni komisiji. V petih dneh po obvestilu mora registriraneve predložiti svojo zahtevo distriktalni naborni komisiji. Potem ima še 5 dni časa, da predloži zapričeno izjavo k svoji zahtevi.

Največ registrirancev bo zahtevalo oprostitev od vojaške službe, ker so oženjeni. Po oceni števila urada je 46 odstotkov registrirancev oženjenih. Zakon dovoljuje, da vprašajo za oprostitev od vojaške službe vsi, ki preživljajo svojo ženo, nimajo pa pravice do oprostite oni oženjeni registriranci, ki ne skrbijo za svoje družine.

ZREL ZA NORIŠNICO.

Chicago, Ill. — Wibbur Glenn Voliva, naslednik Dowieja v Zion Cityju, v katerem živi verska sekta, ki ne vživa opojnih pijač, ne potrebuje zdravnikov in ne zveži in puši tobaka, se pripravlja za evangeljsko kompanijo, da pripravi delo na prihod Krista.

Evangelisti, po naše misijonarji, se bodo vozili v mnogih avtomobilih od mesta do mesta, od vasi do vasi in pripravljali ljudi na prihod Krista.

"Poganski svet se bliža h koncu, židje se vračajo v Palestino", je rekel Voliva. "To je zanesljivo znamenje..."

V nedeljo so imeli v Zion Cityju veliko darilo po dvadnevem tabernakelskem prazniku. Dva tisoč pet sto oseb je korakalo okoli praznega soda, v katerega je padel denar, dokler ni bil zvrhan.

ALI JE CITRONIN SOK OPOJNA PIJAČA.

Hudson, Wyo. — V trgovino prihaja citronin sok pod imenom citronin izvleček. Ta izvleček je posebno priljubljena pijača protestantistom.

Takaj se je 24-letni poljak delavec Ed Hawkins na Kinnearjevi farmi tako napil tega izvlečka, da se je opijanal in je v pijanosti začel v reko Wind in toniti. Kaj poročajo k temu dogodku protestantisti?

VREME.

Danes lepo vreme, večinoma svetlozračni vetrovi.
Solčni vzhod ob 4:33 a. m.
Solni zahod ob 7:18 p. m.

Prohibicija še ovi-ra živilsko predlogo.

SENAT JI JE DODAL VEČ NOVIH PREDLOGOV.

Predlogi izvezejo nove debate v konferenčnem odboru.

Washington, D. C. — Lever, predsednik zborničnega poljedelskega departmana, se je pripravil, da bo živilska predloga hitro sprejeta v konferenčnem odboru in v zbornici. Dasiravno ni izrekel, kdaj bo predloga sprejeta, vendar upa uprava, da bo pod streho koncem tedna.

Najhujši boj bo povzročil zopet odstavke, ki se peča s prohibicijo. Kongresnik Webb je izjavil, da vztraja pri tem, da konferenčni odbor sprejme dodatek zbornice mesto senata.

"Mislim vztrajati pri tem, da bo sprejet moj dodatek," je rekel Webb, "ker senatni dodatek dovoljuje, da se žganje pod poroštvom spravi na trg, preden predloga postane zakon. To prinese lastnikom eno milijardo čistega dobička. Zdaj odvezujejo žganje od porošstva do enega miliona galon na dan.

Predsednik mora imeti moč, da zaseže vse sedanje žganje v deželi in ne samo ono, ki je pod poroštvom."

Iz izjave kongresnika Webba je spoznati, da bodo prohibicionisti napeli vse moči, da Zdržene države dolo prisilno prohibicijo.

Na opozicijo bo naletela tudi senatna določba, ki določa minimalno ceno dveh dolarjev za bušel pšenice.

Mnogi kongresniki pravijo, če ostane minimalna cena tako visoka, bodo spekulantje vseeno lahko dražili kruh.

Važne spremembe v senatni predlogi so sledeče:

Predlog senatorja Owana vstvarja skupen odbor za troške za časa vojne.

Chamberlainov predlog določa dva dolarja kot minimalno ceno za bušel pšenice.

Hitsheokov predlog napravlja Chamberlainov predlog veljaven za vse Zdržene države.

Pomerenov predlog postavlja premog in kok pod vladno nadzorstvo. Ceno za premog bo določala zvezna obrtna komisija.

Tillmanov predlog daje vladni pravico, da kupi za \$10,000,000 čilenskega solitra.

Nelsonov predlog preprečuje spekulacijo na žitni borzi.

Gorejev predlog daje pravico kupovati in vzkladiščiti živila.

Hollisev predlog spremeni toliko predlogo, da se ne dotika Claytonovega protitruštanskega zakona, v kolikor se tiče delavcev.

Shafrothov predlog določa tri osebe za upravni živilski odbor, mesto ene osebe kot upravitelja.

Predlog senatorja Kellogga, ki bi spravil železnice za časa vojne pod vladno kontrolo, je bil odklonjen. Zanj so glasovali:

Borah, Brandegge, Cummins, Gronna, Hastings, Johnson iz Kalifornije; Johnson iz South Dakote; Jones iz Washingtona; Kenyon, La Follette, Lewis, McNary, Norris, Poindexter, Reed, Sherman in Vandaman.

ČIN NENORMALNEGA ČLOVEKA.

Denver, Colo. — 45letni J. C. Hansford je streljal na miličarje, ko so se kopali.

Okoli dvanajst miličarjev se je kopalo, ko so zagledali, da prihaja proti njim človek s puško. Dva miličarja, ki sta bila oblečena, sta zakričala nad njim:

"Ali ne veš, da ne smeš hoditi po taborišču?"

"To ravno hočem," je rekel Hansford in je obrnil puško proti plavalcem. Oddal je nanje dva strela in ko se je prepiral, da ne more znova nabasati puške, je prišel bežati.

Milicarji so tekli za njim in ga ugrabili. Izročili so ga vojaškim oblastim.

Mnenje kongresnikov o "Callo-rem" načrtu.

NEKATERI GA IMENUJEJO NAJVEČJO BUDALOST.

"Mogoče postane potreba," namigujejo drugi zakonodajci.

Washington, D. C. — Socialistični dnevnik "New York Call" je poslal svojega poročevalca okoli senatorjev in kongresnikov, da izve mnenje zakonodajalcev, kako sodijo, če gredo vsi osebni dohodki nad \$3,000 na leto za davek in da se ustanovi sklad, da dobe k vojakom potrjeni fantje in možje sto dolarjev mesečne plače.

Senator Colder iz Brooklyna je dejal: "Nasprotujem vsaki spremembi v davčni predlogi, če konškririra tudi dohodke nad \$100,000 na leto. Ne nasprotujem radi tega, ker naj bi \$100,000 služilo kot merilo za troške poedince, ampak ker bi taka konškrpcija ovirala bisme, razvoj industrije in bi končno bila nesreča za splošno dobro. Nasprotujem vsaki višji plači za potrjene vojake, kot jo dobe v regularni armadi."

Senator La Follette je izjavil, da bo zagovarjal omejitve profita do skrajne meje, da se z njim plačajo vojni stroški.

Senator Kenyon je obljubil, da nastane boj v kongresu za konškrpcijo vseh dohodkov nad 100 tisoč dolarjev na leto.

Rekel je: "Če bo vojna trajala dolgo, potem moramo konškrbirati daleč pod to vsoto. Obdavčenje dohodkov in profitov lahko krije in naj tudi krije več kot polovico tekočih stroškov."

Kenyon je menil, da vojaki, ki so potrjeni po zveznem vojaškem zakonu, nimajo pravice zahtevati več plače kot prostovoljci.

Senator Harding iz države Ohio, republikanec stare vrste, je menil, da je naborni zakon socialističen, ker zabija žebelj v stari načrt osebne inicijative. "Vsaki dan sprejemajo postavke, ki so socialistične, in vi socialisti bi morali biti z nami," je menil senator. "Konškrpcija vseh dohodkov doli do \$3,000, je seveda nes pametna reč. Konškrpcija pri \$100,000 ni tako nes pametna. Seveda moramo težko obdavčiti vojne profite."

Senator Kirby iz Arkanzasa je dejal, "da morajo bogatini kolikor največ mogoče nositi vojnih stroškov." Po njegovem mnenju niso vojaki, potrjeni po obveznem vojaškem zakonu, opravičeni do višje plače kot prostovoljci.

Kongresnik Cordel Hull iz Tennessee je rekel, da je sedaj nemogoče obdavčiti vse dohodke nad \$3,000 na leto, da bo tudi kasneje težko naložiti tak davek.

Neki kongresnik iz Alabame je rekel: "Glasoval sem za konškrpcijo dohodkov nad \$100,000 in glasoval bi za konškrpcijo dohodkov doli do \$5,000 ali \$6,000, če bi bile napravljene nadaljnj izjeme za družine. Ta vojna bo stala \$20,000,000,000 na leto, če bo trajala nad dve leti ali še več let. Veliki dohodki naj plačajo za njo. Želim, da bi vsi vojaki došli najmanj \$50 na mesec."

Kongresnik Norton iz North Dakote je dejal, da je za konškrpcijo bogastva do skrajne meje, dokler ne škodi deželi. Menil je, če bi bili obdavčeni letni dohodki nad \$3,000, da bi bil gospodarski sistem demoraliziran.

Kongresnik Goddall iz države Manie jerekel: "To je največja budalost, ki sem jo kdaj slišal. Če kdo more napraviti v letu 100 tisoč dolarjev, pustite ga, da jih napravi."

Kongresnik Buchanan iz Texasa je rekel, da je \$3,000 na leto premalo za vzdrževanje družine. V splošnem prevladuje med kongresniki mnenje, da bo delavstvo zahtevalo, da se naloži bogatinom težje breme, če vojna kmalu ne konča.

Nabirajte naročnike za dnevnik "Prosveta"!

Pet umorov in samomor v enem dnevu.

ARETIRANIH JE BILO VEČ OSUMLJENIH OSEB.

Toda policija nima direktnih dokazov proti morilecem.

Chicago, Ill. — V nedeljo je bilo v Chicagu izvršenih pet umorov, poleg je pa dobila policija še poročilo o nasilni smrti neke osebe, ki je mogoče izvršila samomor. Policija je aretirala več osumljenih oseb, direktnih dokazov proti morilecem pa nima.

Arthur Fullerja, pisarja v hotelu Illinois, so našli v hotelski sobi v drugem nadstropju s prestreljenim srcem. Mrtvega Fullerja je našel Leonard Kinns, gost v hotelu, ki je obvestil policijo o svoji najdbi. Policija išče Mehikance G. Lora in M. J. McGuira, ker so njima baje znane podrobnosti o umoru.

Walter Cousinsa, bivšega ogibališnega čuvaja, ki je znan policiji radi raznih tatvin v železniških vozovih, so našli ustreljenega blizu 4802 W. Dvanajste ulice. Cousinsa je našla mrs. M. Wilson lastnica restavracije, ki je mislila da Cousins spi, ker je bil naslonjen ob brzojavni drog. Policija v Austinu je dognala, da so ga ljudje zadnjikrat videli živega v ružbi človeka, s katerim je imel spor.

Pred enim letom je mrs. Plackovič dobila zakonsko črtev od svojega moža. Plackovič je obtožil Charles Kavalunasa, da je kriv zakonskega prepira. Kavalunasa so zdaj našli ustreljenega na njegovem domu. Plackovič ima policija pod ključem, toda Plackovič pravi, da je streljal v silobranu.

Joseph Simek in njegov netak Georg Simek sta se po plesu vrnila domov na 1165 W. Osemnajste ulice. Strie je poslal svojega netjaka po pivo skozi stransko ulico. Nekaj časa kasneje so našli Antona Kosa, soseda, ustreljenega. Simek je dejal, da je klical njegov netjak na pomoč, kot da ga je nekdo napadel. Htel je na ulico in oddal dva strela. Netjak pravi, da ni klical na pomoč. Policija je aretirala oba Simeka in sodi, da je med Simekom in Kosom obstala mržnja.

Policija je dognala, da je John Quintini, katerega okostje so našli v dimniku tovarne Deprato Statuary kompanije, izvršil samomor. Quintini je večkrat dejal, da izvrši samomor.

Policija išče Frank Christao, točaja v salunu 2944 W. Grand ave, v katerem je bil Andrew Hasen ustreljen radi prepira o izrebanju rekrutov. Hasen je zagovarjal vlado. Štirje Italijani so obstrelili James G. Leonarda, cestno-železniškega sprevoznika v prepiru radi voznine. Italijani so ušli, sprevoznika so prepeljali v bolnišnico.

Leslie Kearney, bivši kaznenec v jolietški ječi, je bil aretiran, ko je hotel oropati Gus Cortienosa za \$38.

RUDNIŠKI BARONI SE BOJE POVRATKA IZGNANCEV.

Bisbee, Ariz. — Sem je došla vest, da so oblasti dovolile izgnanim rudarjem in malim biznismenom prosto gibanje, ki so naseljeni v taborišču v Columbusu, N. M. Izgnanci gredo, kamor jih je volja.

Ta vest je tako prestrašila rudniške barone, da deputiji izprašujejo vsakega tujca, ki pride v mesto.

DELAČEVA USODA.

Bethlehem, Pa. — V jeklarni Bethlehem Steel kompanije se je dogodila eksplozija, ki je ubila delavca Frank Horwatyja, devet drugih pa ranila. Trije delavci so tako težko poškodovani, da zdravstveni dvomijo o njih okrevanju.

Nesreča se je dogodila, ko je razbeljena tekočina tekla iz posode v posodo in je prišla v dotiko z vodo ali katero drugo tvarino.

Provizorična vlada apelira na ruski narod.

POZIVLJE GA K ODPORU PROTI ZUNANJEMU SOVRAŽNIKU.

Obeta najstrožje korake proti anarhističnemu in protirevolucionarnemu gibanju.

Petrograd, 23. jul. — Provizorična vlada je sinoči obelodanila na ruski narod apel, ki sledi v celoti:

"Državljanji! — Za Rusijo je napačila usodna ura. Če ne uspeške cesarja so prodrle skozi fronto ruske revolucionarne armade. Da je prišlo do tega, je kriv slep fanatizem na eni in izdajstvo na drugi strani. Provizorična vlada se dobro zaveda velike odgovornosti v tem usodnem trenutku, ko skrite sile protirevolucije lahko izrabijo splošno konfuzijo in dvigneno svojo glavo. Kljub temu pa vlada še vedno zaupa v silo velikega ruskega ljudstva in se zanaša na njegovo pomoč v tem kritičnem času, ko je nalezljivost hujškanja, ki se je zajedla v narodno organizacijo, vzplamtela v akutno krizo.

Vlada trdno veruje, da se kriza obrne na bolje in da ne prinese smrti svobodni Rusiji. V znamenju te vere hoče vlada zastaviti svojo enerģijo, da bo kos sedanjemu izjemnemu položaju.

Nasa prava in največja naloga je, da se vržemo z vso močjo proti zunanemu sovražniku, a obenem se vlada ne bo obotavljala storiti najstrožjih korakov napram anarhističnemu in protirevolucionarnemu poskusu, ki bi ogrožal življenje nove Rusije.

Istčasno izjavlja vlada, da niti kaplja krvi ruskega vojaka se ne sme preliti v korist krakine tuje države, kakor je to bilo naznanjeno vsemu svetu.

V zvezi deklaracije z dne 19. maja namerava provizorična vlada sklicati zaveznike na konferenco meseca avgusta, na kateri se imajo v jasni luči označiti mirovne zahteve zaveznikov in v kakšnem soglasju so te zahteve, ki jih je proglasila ruska revolucija. Na tej konferenci bo zastopana Rusija poleg svojih diplomatov tudi po zastopnikih ruske demokracije.

Vlada smatra, da morajo naenla, ki so bila razglašena 19. maja, postati takoj operativna. Daje se že storjeni koraki za utoritev ustavodajne skupščine dne 30. septembra.

Glavna točka našega notranjega programa je nujna uvedba avtonomije v občinah in zemstvih, temelječ na direktni, enaki, tajni in splošni volilni pravici. Obenem je važno, da se takoj ustanove krajevne eksekutive, ki bodo imele zaupanje vsakega ljudstva. Vlada bo v najkrajšem času tudi odpravila častniške razrede v armadi in odlikovanja, izzemši v slučajih izredne vojaške zasluge.

Vlada se je že posvetovala glede na proklamacijo republike in nekateri ministri so zahtevali, da se ta proklamacija takoj obelodani. Prišlo pa je do sporazuma, da se proklamacija pridrži do ustavodajne skupščine, oziroma, da se proglas republike smatra za preliminarno naredbo, ki jo potrdi in udeleži šele skupščina. Dalje se ministri strinjajo, da zdaj ni ugoden čas pečati se z vprašanjem dani se razpusti дума in državni svet. V tem kritičnem času, ko je položaj na fronti tako resen, je to vprašanje majhne važnosti a staliska vladinega delovanja."

Petrograd, 23. julija. — Dnešnji jutraj so se zopet oglašili strel ob reki Nevi, ko je četa vojakov korakala po trgu. Strelji so bili na perjenji proti vojakom z druge strani reke in vojaki so takoj odgovorili s puškami. Nezgode ni bilo. Dalje so streljali na vojaške pred Delavsko palačo trije možje, ki so pridrvili mimo v avtomobilu. Straža se je takoj zagnala proti avtomobilu in ujela napadalce. Mnogočini vojakov in delavcev je iztrgala ujetnike in jih linčala. Petnajst oseb je bilo ranjenih.

Ruske čete se umikajo brez prestanka.

TO JE DELO FANATIKOV IN IZDAJIC REVOLUCIJE.

Ena sama divizija se upira sovražniku z vso silo.

Petrograd, 23. jul. — Uradno poročajo, da so ruske čete pokazale popolno nepokorščino napram poveljnikom na gallski vojni fronti in se rajši umikajo, kakor da bi se borile s sovražnikom, čeprav so po številu močnejši od Avstro-Nemcev. Ena sama divizija je ostala lojalna poveljstvu, toda preslaba je, da bi vstavila sovražnika. Vojno ministrstvo pravi v poročilu, da nepokorščina izvira iz anarhistične propagande maksimalistov, ki so vsakekor pod vplivom nemških vohunov.

Poročilo sledi: Naše čete v severnoiztočni Galiciji so pokazale popolno nepokorščino napram svojim poveljnikom in nadaljujejo z umikanjem za reko Seret; edino 155. divizija se upira sovražniku v okolišu Dolgojanke. Naše oklopne kare streljajo na nemško kavalterijo ob cesti v Tarnopol. Večraj so se naše čete vstavile ob Seretu na liniji Satojce-Tarnopol-Čikomaze. Vas Zagorbila v okolici Tarnopola je v sovražnih rokah. Dalje na 3. str. 1. kol.

ZADNJE VESTI.

London, 23. julija. — Jutri predloži vlada sbornici vojni kredit za \$3,250,000,000. To je najvišja vsota, ki jo je zahtevala vlada, odkar je izbruhnila vojna. Vojni troški znašajo s to vsoto \$26,400,000,000.

Paris, 23. julija. — Kanadski glavni vojni stan poroča, da so kanadske čete južno od Aviona povzročile sovražniku obutne izgube in zajeli 60 sovražnikov.

Washington, D. C., 23. julija. — Z zdravniško preiskavo rekrutov za novo armado in spopolnjenje regularne armade in milice prične najbrž šele prihodnji teden. Z zdravniški preiskavi bodo morali vsi in tudi oni, ki zahtevajo oprostitev od vojaške službe.

Paris, 23. julija. — Vojni stan namanja, da so nemške čete naskočile francoske strelske jarko na planoti Casemates in so po strahni kanonadi vdrle do prve črte. Na planoti Californie so bili vsi nemški napadi brez uspeha.

London, 23. julija. — Nemške čete so skušale v minolem tednu se postaviti v bran zavezniškim četam v Vzhodni Afriki, ki jih objemajo vadno bolj in bolj.

Dne 17. julija se je sovražnik umaknil s gore Shakama. Del njegovih sil se je umaknil proti jugozapadu v smeri proti Likwagu, glavna četa se je pa umaknila proti Narongombu. Dne 17. in 18. julija so tlačale zavezniške čete sovražnika skozi težaven teren in so ujela nekaj sovražnikov.

Dne 19. julija so zavezniške čete napadle glavne položaje blizu Narongomba. Sovražnik se je postavil krepko v bran in izvršil več protinapadov, pri katerih je po izpovedi ujetnikov imel hude izgube. Zavezniške izgube so bile majhne.

V pokrajini Rufiji je sovražnik izpraznil Kitope. Zavezniške kolone so pognale dne 21. julija njegovo zadnjo stražo proti Medabi. V pokrajini Sougea se sovražnik umika proti Mahengu.

V severni pokrajini v distriktu Sonjo blizu jezera Netron se giblje majhna sovražna kolona skosti Engaruko, ki jo zasleduje belgijska kolona iz Ikome.

San Francisco, Cal., 23. jul. — Obravnava proti mrs. Reni Monee konča najbrž danes. Louis Ferrari, namestnik državnega pravdnika, konča s govorom okoli opoldne, po katerem poda sodnik Seawell instrukcije porotnikom.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izšaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisati se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$5 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c na tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.15 na tri mesece.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sundays and Holidays.

Owned by Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4638.

Datum v objavi n. pr. (Junija 30-17) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

DEMOKRACIJA.

Danes slišimo to besedo pogosto in tudi Amerika je bila po izjavi predsednika Wilsona prisiljena vstopiti v vojno v obrambo demokracije.

Besedo "demokracija" si ljudje tolmačijo različno. Nekteri menijo, da "demokracija" pomeni, da lahko vsakdo dela, kar hoče. Drugi menijo, da lahko vsakdo zabavlja, kolikor se mu poljubi in kolikor glasnejše zabavlja, toliko bolj demokratično nastopa. Zopet nekteri pravijo, da demokracija pomeni, da prepričajo na eden ali drug način izvajanje obstoječih zakonov, če jim niso všeč. Vsi, ki tako sodijo o demokraciji, so na napačnem potu in ne vedo, kaj beseda demokracija pomeni.

Demokracija pomeni, da vlada ljudstvo. Če se hočemo določneje izraziti o demokraciji, bi rekli, da demokracija pomeni vlado skozi ljudstvo za ljudstvo.

Kaj pa je vlada skozi ljudstvo za ljudstvo?

V državi, ki je demokratična, morajo biti take nprave, da lahko ljudstvo izvoli svoje zastopnike v postavodajne zastope in javne uradnike? Država, ki ima take institucije je demokratična, odvisno je pa od ljudstva, če bo izvolilo take zastopnike, da bo vlada za ljudstvo.

V taki državi so politične stranke, ki imajo svoje programe, v katerih povedo, na kakšen način bodo zastopale ljudske koristi. Vsak državljani ima pravico, da se z volilnim listkom izreče, na kakšen način bodo zastopali ljudski interesi in kateri kandidatje političnih strank naj pridejo v postavodajne zastope in javne urade. Kandidatje vseh strank so odvisni od glasov volilcev — državljani in kakeršne kandidate izvolijo državljani v postavodajne zastope in javne urade, taka je tudi vlada.

V današnji družbi imamo dva razreda: posedujoči razred in delavski razred. Politične stranke povedo na kakšen način bodo zastopale oba razreda. To je jasno povedano v njih programih, izrečen je tudi njih cilj. In če se ljudstvo izreče za stranke, ki zastopajo kapitalistične interese, ima seveda tudi vlado, ki gleda bolj na kapitalistične interese kot na delavske. Če ljudstvo voli socialistično, to je za kandidate stranke, ki zastopa delavske interese in ima za končni cilj socializem, potem ima ljudstvo vlado za ljudstvo.

V demokratični državi je torej odvisno od ljudstva, če je vlada skozi ljudstvo in za ljudstvo.

Ali dokler celo socialistični listi, ki pravijo, da so socialistični, ne bodo ob času predsedniških in drugih volitev priporočali delavstvu, da naj voli socialistično, bo še precej časa trajalo, da bo demokracija res demokracija.

Navadno pa taki listi, ki ob času volitev ne store svoje dolžnosti, najbolj glasno zabavljajo na demokracijo, ker mislijo, da krepko zabavljanje pomeni demokracijo.

Med liste, ki niso izvršili svoje dolžnosti pri zadnjih predsedniških volitvah, pripada tudi neki jugoslovanski socialistični list, tiskan v hrvaščini in srbsčini, ki je poln zabavljic na socialiste, ki se ne strinjajo z njegovimi konfuznimi nauki o devičarstvu, prohibiciji in pacifizmu, jedra o socialističnem nauku in demokraciji pa ni v njem. Dokler bo delavstvo poslušalo nauke takih zmedenih filozofov, ki pravijo, da se ljudstvo iz militaristične države ne more navzeti demokratičnih idej v tujini in ne more podkuriti ljudstva, ko se vrne domov, bo delavstvo še dolgo časa v kapitalistični sužnosti.

Je pač žalostno, da imajo taki duševni kretini vpliv na javnost, toda reči ne moremo, da ni resnica, da se duševne zmede vsiljujejo delavstvu za voditelje.

Dostikrat pravijo, čemu se žrtvujete in delate za topo ljudsko maso, ko vam tako delo ne prinaša materialnih koristi, ljudska masa vas pa še zmira in zaničuje, mesto da bi vam bila hvaležna za vaše delo in požrtvovalnost?

Na taka vprašanja odgovarja revolucionar:

"Pravi revolucionar nima pravice govoriti o žrtvah, še toliko manj pa zahtevati zahvalo za svoje delo. Kar revolucionar stori, je le odsev zakonov, ki vladajo njegov organizem."

DOPISI.

White Valley, Pa. — Premogariji tpkajnjega premogokopa, kateri je last Pittsburgh Coal Co. so 16. julija zastavkali vsled neznošnih razmer, katere so vladale pri tej družbi. Ta rov dosedaj še ni bil unijski in postopali so z delavci, kakor se jim je poljubilo. Oni, kateri stanujejo v družbinih hišah, niso smeli drugje kupovati svojih potrebščin, kot v družbinih prodajalnah ali od družbe določenih trgovcev. Premog so teli na dveh mrežah in sicer na 3 in 5 palev. Toda vedno so bili oni vozovi težji, katerih premog se je tehtal na petpalčni mreži. Ta družba je tudi za deset odstotkov manj plačala svojim delavcem, kot v unijskih premogokopih.

Predložili so svoje zahteve in sicer: priznanje unijske, prost dovoz po družbinih hišah, "run of mine." Družba jim je privolila že vse drugo, edino priznanja unijske se brani na vse kriplje. Toda mi bomo vztrajali do konec in izvojevati hočemo popolno zmago.

Dne 19. julija so šli stavkarji z godbo na čelu proti Exportu, Pa. hoteli izvabiti delavce od West Moreland družbe na stavko, ker tudi ta družba še ne pripoznava unijske. Niso se bili na pol pota, jim že pridrvi pet državnih policajev na konjih nasproti in prično in prično udarjati po glavah mirnih delavcev, kateri se bojujejo za svoje pravice. Premogarski baroni se postužujejo vseh mogočih sredstev, da tem lažje potepajo delavce še globokeje v revščino. Ti policaji so nastopali skrajno surovo in razgnali so stavkarje na vse strani. Nekaj delavcev je bilo še močno ranjenih in eden je moral iti v bolnišnico. Nato je pa takoj kapitalistična čunja prinesla lažljivo poročilo, da so stavkarji šli na delo in da so vse te sitnosti povzročili "Avstrijci", katerih je večina, kar je pa ostudna laž. Večina tukajšnjih premogarjev so Italijani, in ti so tudi vse potrebno naredili za stavko. Seveda kapitalistična čunja pa ne omenja, kako surovo da so postopali policaji. Eden policajev je bil še toliko surov, da je pobil zastavonošo na tla in njegov konj je potočil zastavo. Ako bi kdo drugi to naredil, bi ga zadela ostrga kazen, toda v službi kapitalizma je to zasluža. In seveda o tem molči Greensburg Record, kakor je ime tej kapitalistični čunji. Seveda poročal pa je, da so sovražniki zavestni kov vprizorili to stavko, hoteli so tem prepričati pošiljatev premoga zavestnikom in da so za rotniki. Nadalje je poročal, da imajo delavci vse ugodnosti in da zaslužijo povprečno po \$200 na mesec, kar je pa nesramna laž. Veliko premogarjev je, kateri ne zaslužijo niti po \$100 na mesec. Seveda tudi molčijo, da morajo delati od 10 do 14 ur na dan, kajti resnica v oči kolje.

Stavkarji se vedejo popolnoma mirno in upajo, da v kratkem dosežejo svoje zahteve, do katerih so upravičeni. Kadar bo konec stavke, bom že poročal.

Poročevalec.

Farrell, Pa. — Mesece julij leta 1914 je bil usodopoln za Avstrijce, oziroma za celo Evropo, posebno pa še za slovanske narode. V tem mesecu se je pričela najbolj krvava vojna, kar jih zgodovina pozna. Povzročitelji te vojne so mislili, da bo vsa stvar hitro končana in da bodo potem še nadalje zaslužjevali vboje narode. Toda razmere se izpreminjajo in ravno oni, kateri so vzrok vsej tej moriji, jim bide zadnja ura. Prvemu se je to pripetilo ruskemu carju, katerega je ljudstvo spodbilo. In tako se bo tudi z drugimi naredilo. In narodi se morajo osvoboditi tujega vpliva in tuje nadvlade. Kakor se je l. 1776 Amerika borila za svojo svobodo, da se je otresla tujega jarma, tako se je tudi sedaj postavila na stran zavestnikov in tako izvaja zmago nad Nemčijo, katere je hotela zaslužiti ves svet. Tudi Slovenci se bodo borili v ameriških vrstah in to najbrže prvokrat v zgodovini. Tudi naši rojaki se bodo borili za svobodo vseh narodov, tako tudi za slovanski narod, kateri mora biti istotako prost in svobodne. Ne sme imeti Italijan iz Columbus kraj, po katerih tako blepi, kot pes po kosti. Ne sme še nadalje zatirati slovanskega naroda. Avstro-Nemec ali Madžar. Jugoslovanski narodi morajo imeti prosto svojo vlado in to

prez kakega kralja ali pa cesarja ali kneza, ampak federativno republiko, v kateri bo imel vsak narod svoje pravice in narodne svobodine.

Radi tega pozivljamo vse narodno čuteče Slovence, da naj pričnejo zavedati se svoje narodne dolžnosti in naj se pridružijo temu gibanju in naj pomagajo osvoboditi svoj narod. Pozivljamo vse Slovence v tej okolici, da se udeležijo 29. jul. zborovanja "Slovanske narodne zveze". Rojaki pridite vsi, katerim ni predalec.

Frank Kramer.

Chicago, Ill. — Naznanjamo vsem cenjenim šiviljam slamninarjem, da se vrši naša prihodnja unijska seja v petek 27. julija ob 8. uri zvečer na 19 W. Adams St. Pozivlja se, da se te seje udeležijo vse slamninarice in da one, katere še niso v organizaciji, pristopijo vanjo. Organizacija ne mara nobenega izkoriščati, pač pa želi vsem delavkam boljšega služka. Radi tega pozivljamo one, katere še niste v organizaciji, pristopajte, da bomo do prihodnje sezone vse organizirane.

Mesečni prispevki znašajo sedaj 80c, dokler se ne bo nabralo nekaj denarja v blagajni. Vsak pameten človek ve, da je vsak začetek težak in tako je tudi pri novoustanovljeni organizaciji. Radi tega se pozivlja članice, katere še niste plačale prispevkov, da plačate, da bodo stvari v redu. Pozneje enkrat, ko nas bo večje število, bomo napravile kakšno veselico in s tem se bo nekoliko blagajna opomogla. In potem se bo lahko nekoliko popustilo na mesečnini onim, katere ne bodo delale.

Še enkrat se pozivlja vse slamninarice, pridite v petek zvečer na sejo.

Več slamninarice.

Columbus, N. Mex. — Znano je že vsem rojakom in rojakinjam, da je izbruhnil štrjk v Bisbee, Ariz. dne 27. junija. Ob izbruhu štrjaka nas je bilo okrog 5500 in ko bi vsi ostali zvesti delavskim načelom in bi ne padli tako globoko in izdali svojih tovrstev, bi lahko vse dobili. Toda, kakor se najde med čredo ovac tudi črne, tako se je tudi tukaj pripetilo, da se je našlo nekaj okrog 300 do 400 podležev, kateri so začeli skebati. In večina teh skebov je tukaj rojenih delavcev.

Dne 1. julija t. l. so družbe zbrale svoje berice in hudiče ter so jih oborožile z vsem mogočim orožjem. Nato so jih podučili, kaj da morajo prihodnjo jutro narediti. In res že ob peti uri zjutraj so napadli nas mirno speče štrjkarje ter nas začeli izganjati iz hiš, teh bericev je bilo okrog 1500 in vsi oboroženi do zob. Okoli 10 okoli mesta po grčih so bile pu nastavljenе strojne puške, da bi nas pokosili. Kot na evropskem bojišču. Toda ker smo se mirno zadržali, smo jim prihranili to delo.

Obkolili so nas kot čredo živine, ter nas peljali v Lowell, od kjer so nas okoli sedme ure zopet spremljali do Warrena, kjer so nas poglali v vrt, kjer kapitalistični lenuhi krađejo Bogu čas. Tam so nas strogo zastražili, kot največje hudeodelce. Tukaj smo bili do 12 ure opoldne. Ob poleni uri so pripeljali živinske vozove ter so nas naložili kot živino, ter nas odpeljali proč.

Ko smo prišli na drugo stran Douglassa je prišlo okoli sedemsto deputijev, oboroženih s puškami in strojnimi puškami, ker so menili, da se bo mogoče začela praveca bitka. Toda bili smo popolnoma mirni in so nas zopet poslali naprej. Zvečer ob deveti uri smo prišli v Columbus, N. Mex. Od Warrena pa do tukaj nas je ves čas spremljalo okrog tristo deputijev, kateri so sedeli na strehah železniških voz. Mislili so, da nas bodo tukaj pustili, toda v tem so se zmotili. Kajti guvernerr države New Mexico je tako zapovedal, da se morajo ti družbeni berici odpraviti iz Columbusa domov, nas so pa peljali še naprej v dvajset milj oddaljeno mestec He-manas, kjer so naše vozove porinili na stranski tir, kjer smo bili dve noči in en dan. Ko smo bili tukaj, je prišel prvi sodnik z drugimi mestnimi uradniki iz Columbusa ter nas začel izpraševati vankovrstne stvari. Ko je spoznal, da nismo nobeni zločinci, je takoj brzojavno sporočil guvernerju, kateri je vsled tega zaukazal, da so nas zopet pelje v Columbus, kjer

so nas nastanili eno miljo zunaj mesta. Dali so nam šotore, v katerih sedaj živimo. Sedaj tukaj čakamo, kdaj se bodo družbe podale in se pogodile z našimi delavskimi voditelji. Najeli smo si dobrega advokata, kateri je po mnenju nekaterih najboljši zagovornik ozir. advokat v Arizoni, kateri se je izjavil, da bo toliko časa deloval za nas, da bomo izvojevali naše pravice. In mi se tudi ne bomo podali prej, da zmagamo, pa magari traja ta štrjk še eno ali dve leti.

Ko smo bili mi prisiljeni odpotovati iz Arizone, so nekateri šli delati v rudnike in sicer Valentin Kralj, Josip Safar, John Pečanič, Anton Bakota in Josip Heklar. Nekateri izmed teh spadajo k S. N. P. J. pa k S. S. P. Z., deloma k obema.

Ker so nas tako hitro iztirali iz Arizone, nismo mogli prav nič vzeti s seboj, ne denarja, ne obleke ali živeža. Tukaj se radi tega nahajamo v jako kritičnem položaju. Radi tega se obračamo do vseh bratov in sester Slovenske Narodne Podporne Jednote in Slovenske Svobodomislne Zveze širrom Združenih držav, da nam prikačijo po svoji moči na pomoč. Poslati nismo mogli niti mesečnine na gl. urad S. N. P. J. ne na gl. urad S. S. P. Z. Stražniki so nam stali ves čas s samokresi za hrbtom, ko smo se poslavljali o Bisbee ter nam je tako bilo nemogoče vzeti najpotrebnejše s seboj. Sedaj smo odvisni samo od milosrdnih ljudi v tem prognanstvu, kateri je enak prognanstvu v Sibiriji. Radi tega se obračamo do vseh milosrdnih rojakov v Ameriki, da nam pomagajo v tej stiski.

Za vsak najmanjši dar se še v naprej najprizrenejše zahvalujemo in obljubujemo, da ne bomo nikdar pozabili. In ko se te stvari vrede in pridemo vsak na svoj dom, bomo vedno pripravljeni povrniti po naši največji moči.

Anrej Spaeal, član društva "Arizona," šte. 212 S. N. P. J. in član društva šte. 132 S. S. P. Z.

Za društvo "Arizona," šte. 212 S. N. P. J.: John Kralj predsednik.

Andrej Spaeal, blagajnik.

Naslov: Andrej Spaeal, Ref. Camp. No 1, Columbus, N. M.

Opomba ured. Mesečnino za mesec julij za društvo "Arizona," šte. 212 bo plačan iz stavkovnega sklada. Toliko v pojasnilo prizadetim članom.

Iz slovenskih naselbin.

Eveleth, Minn. — Tukaj se je poročil v ponedeljek 16. julija t. l. rojak Jože Strajnjar, doma iz lake vasi pri Ljubljani, z Frančiško Marolt, doma iz Velikih Lašč na Dolenjskem. Bila srečna.

Eveleth, Minn. — Pri vojaškem žrebanju so bili v naši naselbi sledeči slovenski fantje izrečani za Strie Samovo armado: J. Klun, Fr. Peterneil, Fr. Čož, A. Gradišek, Fr. Rigler, A. Longar, A. Jakše, J. Kralj in A. Andolšek.

Pred par dnevi se je ponesrečila na šolskem igrišču hečka rojaka John Kovača. Zlomila si je nogo.

Ameriške vesti.

ŽELEZNICE BODO SPREJE-MALE STARE LJUDI V SLUŽBO.

New York, N. Y. — Uprava Pennsylvanije železnice družbe suspendira za časa vojne določbe, ki določajo, da ne sprejema novih uslužbencev, ki so prekočili 45 leti, in bo sprejemala v službo tudi moške v starosti od 45. do 70. leta.

Ti uslužbenec nadomestijo mlajše uslužbence, ki bodo poklicani v vojaško službo. Te službe niso trajne in taki uslužbenec ne bodo upravičeni do penzije.

MORNARIŠKI TAJNIK ZAHTEVA DENAR ZA MUNICIJO.

Washington, D. C. — Mornariški tajnik bo zahteval \$7,500,000 naknadnega kredita za topove, mine, torpede in druge vojne potrebščine.

Mornariški tajnik pravi, da privatni podjetniki ne morejo točno izvršiti naročil, ker so preobloženi z njimi, in zategadelj je treba povečati naprave v mornariškem ar-

zenalu, da bodo lahko izdelali od 300 do 900 torpedov na leto, 3,000 morskih min na mesec in druge vojne potrebščine.

SIN JE PRETEPEL OČETA DO SMRTI.

New York, N. Y. — 42-letni James Kiely je prišel ponoči pijan domov in je pretepel svojega očeta do smrti, ki mu je prišel odpirat vrata. Policija je dejala sirovino pod ključ.

16,500 VOLTOV NI UBILO ČLOVEKA.

Sunburg, Pa. — Skozi 40-letnega Frank E. Gronerja je šel električni tok 16,500 voltov. Groner je ležal skozi 35 minut kot mrtve na tleh. Njegovo srce je prenehalo vtrpati. Po trdnopolnem delu so ga spravili v življenje. Njegovo prvo vprašanje je bilo: Kaj delate z mano?

Prepeljali so ga v bolnico, ker je dobil hude opekline.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

Topeka, Kans. — George Robinson je vsled večnega domačega prepira ubil sebe in svojega šestletnega sina. Najprvo je poskušal umoriti ženo in hčer, toda naklep je ponesrečil.

Sledil je svoji ženi v hišo sosedov, kamor je bežala pred njim. S prvimi strelji je ranil hčer in ubil sina. V boju, ki se je razvil med ženo, sosedom in njim, je Robinson zagrabil britve in si prerezal vrat.

PONAREJEN DENAR V NOGA-VICI.

New York, N. Y. — Zvezni agentje so aretirali Frančiška Schwartzbach, ko je hotela prabrati ponarejene četrtake iz nogavice. Aretirali so jo pri preiskavi ponarejevalnice denarja. Postavljena je bila pod \$5,000 porokstva.

VOJAŠKI VLAK SKOČIL RAZTIR.

Marshall, Tex. — Prostak William Stonebreaker je bil ubit in pet drugih vojakov je bilo ranjenih, ko so se štirje voz vojaškega vlaka prekuenili, trije drugi pa samo skočili iz tira pri Shamrocku blizu Victorije, La.

Vzrok nezgode ni znan. Od takaj so poslali rešilni vlak z zdravniki. Ranjene vojake so prepeljali v bolnišnico v Alexandrijo, La.

BARONI BAKRA IMAJO SLABO VEST.

Houghton, Mich. — Rudniške kompanije so poklicale vse domače stražarje v službo, ker je bil razdeljen letak, ki priporoča rudarjem, naj zahtevajo šesturno delo in en dolar plače na uro.

TOVORNI VOZovi SO UDARILI OB VLAK.

Mojave, Cal. — Sedem težko naloženih tovornih voz, ki so šli po klanecu nizdol, je udarilo o soborni vlak. Spalni voz je bil razbit, dva voza sta se prekuenila, vendar ni bil nihče ranjen.

Nekdo je odnehal zavore in tovorni vozovi so šli po klanecu nizdol in so se ustavili šele v Rosmondou, ko so trčili ob soborni vlak.

VOJAKA SO NAŠLI MRTVEGA NA ŽELEZNIŠKEM TIRU.

Globe, Ariz. — Cassidija, pristaka od zvezne konjenice, so našli od vlaka razmesarjenega na železniški progi. Mrtiški oglednik je uvedel preiskavo, da dožene, če se je dogodila nesreča, samomor ali umor.

Vojak je bil na saraži in je došel semkaj s četani, za vzdrževanje reda in miru, ker se je bilo bala, da meščanska družba ravnotake ti, da meščanska družba ravnotake ti, nastopi proti rudarjem kot v Bismarcku, kjer so deportirali rudarje, nad 1,200 rudarjev in malih biznismenov.

LETOŠNJA PŠENICA V MILINIH.

Bloomington, Ind. — Tukajšnji milini so sprejeli prvo letošnjo pšenico, ki je bila poslana z Richard Wyhijeve farme, ki se nahaja južno od Bloomingtona. Pšenice je bilo 400 bušljev in cena je bila \$2.10 za bušelj, ki je tehtal od 57 do 60 funtov.

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s
SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI
Mi polijamo denar valiti prijeteljem v staro domovino po najnižih cenah.
Plačujemo 4 odstotke obresti na bančne vloge.
MOČNA, KONZERVATIVNA IN NAPREDNA INSTITUCIJA.

